

ODRŽAN FORUM "PROSTOR, GRADNJA, BUDUĆNOST HRVATSKE"

Radna snaga i rastući troškovi gradnje glavni su izazovi

PRIPREMILA:
Anđela Bogdan

Na forumu "Prostor, gradnja, budućnost Hrvatske – od zakona do realizacije" zaključeno je da ključni izazovi za građevinski sektor uključuju potrebu za jačanjem privatnih investicija i stabilizacijom cijena građevnih materijala, rješavanje problema radne snage te podizanje razine učinkovitosti građevinskog sektora primjenom novih tehnologija i regulatornih mjera, a posebnu pozornost treba posvetiti važnosti suradnje svih dionika u suočavanju s inflacijom i poticanju daljnjeg rasta sektora.

U Hrvatskoj gospodarskoj komori 25. veljače 2025. održan je forum "Prostor, gradnja, budućnost Hrvatske – od zakona do realizacije". Najava poslova u građevinarstvu ima ključnu ulogu ne samo u operativnome upravljanju projektima, nego i u širem strateškom upravljanju tvrtkama.

Na forumu je zaključeno da su najveći problemi graditeljstva manjak radne snage i porast cijena materijala i usluga

Luka Burilović, predsjednik Hrvatske gospodarske komore (HGK), istaknuo je kako građevinski sektor u Hrvatskoj trenutačno zapošljava oko 150 tisuća radnika, s udjelom u BDP-u od približno 6,3%. Istaknuo je da je rast u proteklm godinama usko povezan s priljevom sredstava iz fondova EU-a i NPOO-a koja omogućuju financiranje znatnog dijela obnove od potresa. Smatra da je, kako bi sektor nastavio napredovati,

neophodno pronaći rješenje za nedostatak radne snage, neoslanjajući se isključivo na uvoz stranih radnika. Uz sigurnost i kvalitetu života, koju vidi kao jednu od najvećih prednosti, važnim smatra osiguranje priuštivog stanovanja kako bi se stvorili uvjeti za povratak brojnih obitelji. Također podržava prijedlog Nacionalnog plana stambene politike, smatrajući ga ključnim za daljnju zaposlenost građevinske operative i rješavanje stambene problematike kao važne demografske i pronatalitetne mjere.

Branko Bačić, potpredsjednik Vlade i ministar prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, predstavio je ključne projekte i aktivnosti Ministarstva s fokusom na stambenoj politici, zakonodavstvu, nastavku poslijepotresne obnove i mogućoj regulaciji cijena građevnog materijala. Sažeo je ključne novine koje je predstavio kao četiri D: demografiju, dekarbonizaciju, digitalizaciju i dokumente strateškog značaja. Istaknuo je važnost Ministarstva u demografskoj revitalizaciji, posebno kroz rješavanje pitanja priuštivog stanovanja. Istaknuo je i ulogu u dekarbonizaciji, s fokusom na energetskej obnovi, dok se treće područje odnosi na digitalizaciju, odnosno digitalnu obradu podataka prostornog uređenja. Kao četvrti element naveo je dokumente od strateškog značaja, među kojima je Nacionalni plan stambene politike. Najavio je donošenje nekoliko zakona do kraja 2025., uključujući novi zakon o gradnji, za čiju će provedbu biti neophodna suradnja s građevinskim sektorom, i novi zakon o prostornom uređenju. Uz izniman rast

Sudionici skupa

sektora, popraćen povećanjem opsega građevinskih radova od 15 posto, upozorio je i na problem nedostatka radne snage, jer nedostaje oko devet tisuća novih radnika na godinu.

Mirjana Čagalj, potpredsjednica HGK-a za graditeljstvo i promet, kao ključnu temu za sektor u idućemu razdoblju istaknula je cijene. Naglasila je da je jačanje građevinskog sektora neophodno kako bi on mogao doprinijeti suzbijanju inflacije. Smatra da povećanje ponude stambenih objekata može stabilizirati ili smanjiti cijene stanovanja, čime se izravno utječe na inflatorne pritiske. Također podržava pokretanje velikih infrastrukturnih projekata koji generiraju radna mjesta i povećavaju razinu produktivnosti, dok primjena novih tehnologija, prema njezinu mišljenju, može smanjiti troškove gradnje i povećati učinkovitost. Zagarova i regulatorne mjere poput poreznih

olakšica i subvencija za građevinare koji grade pristupačne stambene jedinice te fleksibilizaciju propisa za izgradnju kako bi se ubrzali procesi i smanjili troškovi. Uz to najavila je rješavanje pitanja konkurencije iz trećih zemalja radi osiguranja ravnopravnih uvjeta za domaće i strane građevinske tvrtke.

Na aktualne izazove osvrnuli su se i predstavnici tvrtki. Branislav Brizar, osnivač i većinski vlasnik tvrtke *ING-GRAD*, osvrnuo se na tri ključna izazova za nastavak rasta građevinskog sektora. Istaknuo je potrebu za većim uključivanjem privatnih investitora u odnosu na državu, pri čemu već primjećuje pomake, posebno u ulaganju u hotelski sektor i proizvodne pogone. Kao drugi izazov naveo je cijene građevinskih materijala, koje, iako su postale dostupnije nakon pandemije, nisu pale na razine prije krize. Treći izazov odnosi se na radnu snagu, pri čemu je istaknuo

da su u posljednje četiri godine plaće tehničkog osoblja povećane između 60 i 80 posto, što je rezultiralo povratkom dijela radnika iz Njemačke ili Austrije.

Marsel Friedl, član Uprave tvrtke *Texo Molior*, istaknuo je važnost kvalitetnog planiranja za građevinare kako bi se što bolje pripremili za buduće poslovne izazove. Naglasio je da očekuju odgovore na ključna pitanja s kojima se suočavaju, uključujući nedostatak kvalitetnih radnih potencijala, snažan rast troškova i inflaciju svih vrsta *inputa*. Također je spomenuo važnost obrazovanja kadrova i razvoja vizije za budućnost društva. Istaknuo je da je svaka rasprava i razmjena mišljenja u smjeru podizanja razine učinkovitosti i funkcionalnosti građevinskog sektora kao ključne karike gospodarstva dobrodošla.

Izvor: HGK